

Peter Olsen
Inatsisartut
/Her

Besvarelse af § 37 spørgsmål vedrørende nyrepatienter

06-02-2017
Sags nr. 2017 - 1944
Akt nr. 4488475

I henhold til forretningsordenen for Inatsisartut § 37, har du fremsendt følgende spørgsmål. Dine spørgsmål er gengivet og besvaret enkeltvist i det nedenstående.

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk

Email: pn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Spørgsmål 1

Hvor mange nyrepatienter er indlagt på institutioner her i landet?

Aktiv behandling af terminal nyresvigt, kan enten udføres som nyretransplantation eller via dialyse.

Nyretransplantation: Der er i Grønland 5 patienter med en nyretransplantation. Patienterne går til kontroller, dels på hjemsygehuset, og dels på Medicinsk Afdeling i Nuuk (her ses patienterne 1-2 gange årligt)¹. Ved betydende komplikationer henvises patienterne til videre behandling på Nefrologisk Afdeling på Rigshospitalet.

Dialyse: Dialyse kan foregå ved hæmodialyse HD (blod-dialyse) eller bughindedialyse(PD).

Der er i alt 19 patienter der har en dialysekrævende nyresygdom. Heraf 16 patienter som får PD, mens de resterende 3 patienter får HD. Der er ingen forskel på behandlingsresultaterne mellem de to behandlingsformer.

De 16 patienter, der behandles via PD-behandling, får behandlingen her i Grønland.

Spørgsmål 2

Hvor mange nyrepatienter fra Grønland befinder sig i Danmark? Kunne de vente på deres nye nyre her fra Grønland?

De 3 patienter, der bliver behandlet gennem HD- behandling befinder sig i Danmark, dog er en af disse tilflyttet Grønland ultimo 2016.

For at kunne hjemtage hæmodialysebehandling er det en forudsætning at der skal være et patientgrundlag for at kunne opretholde den faglige kvalitet i behandlingen.

¹ Kontrollerne udføres af Folmer Lynggaard, speciallæge i intern medicin og nefrologi (og almenmedicin)

De patienter der får hæmodialyse, er patienter, der af helbredsmæssige grunde ikke kan få bughindodialyse.

Patienter i hæmodialyse, som i Danmark kan overgå til hjemmedialyse, kan nu på særlige betingelser flytte tilbage til Grønland og være i hjemmedialyse her. Der har inden for de seneste 3 år været to hæmodialysepatienter, der på denne måde har kunnet være på længere ophold i Grønland.

Når der tages beslutning om hjemtagning af og/eller ferie for en patient, sker dette efter individuel vurdering. Det kan således ikke betragtes som en generel hjemtagning af hæmodialysen til Grønlands Sundhedsvæsen.

Sundhedsledelsen er åben for, at man med udvikling i forhold til telemedicin og med et tilstrækkeligt patientgrundlag måske på sigt vil kunne hjemtage patienterne i videre omfang, hvis de faglig, fysiske og medikotekniske forhold kunne bringes på plads. Det er aktuelt ikke tilfældet.

Spørgsmål 3

Har Naalakkersuisut planer om at foranledige, at grønlandske nyrepatienter kan vente på deres nyre her i landet? Hvilke barrierer kan der nævnes i den retning?

Se besvarelsen til spørgsmål 2.

De fleste Grønlandske nyrepatienter, der venter på nyretransplantation, opholder sig i Grønland.

Spørgsmål 4

Hvilke muligheder har nyrepatienter for at få rensset deres nyre (hæmodialyse) her i landet? Hvilke muligheder er der for at få rensset sit blod her i landet?

PD-behandling i Grønland: PD har vist sig særdeles effektiv til grønlandske forhold. Det er langt den billigste dialyseform og den kan udføres i patientens hjem, herunder også hvis patienten er hjemmehørende i en bygd. Etablering af PD-behandling foregår i Danmark. Ved PD-behandlingen indopereres en lille slange i bughulen. Denne er normalt indhelet efter nogle uger, hvorefter optræning til hjemmedialyse påbegyndes. Træningen hertil tager nogle uger, med deltagelse fra både patient og pårørende. Efter færdiggjort træningsforløb returnerer begge til Grønland og kontrol foregår herefter via hjemsygehus, samt 1-4 gange årligt på Medicinsk Afdeling i Nuuk afhængig af tilstanden.

HD-behandling i Danmark: Ganske få patienter kan ikke behandles med PD af forskellige grunde, typisk hvis de tidligere har været opereret i bughulen. Vi har således 2 patienter som i en årrække har fået HD-behandling i Danmark (Frederiksberg Hospital)

Spørgsmål 5

Har en nyrepatient mulighed for at få rensset deres blod i hjembyen, enten i hjembyen eller hjemme hos dem selv?

Patienter der er i behandling med bughindedialysen får rensset deres blod via PD-behandling. En behandling der både kan tilbydes i by og bygd.

Det er ikke muligt ved HD- behandling.

Se besvarelsen til spm. 4.

- a. Hvis ja; hvor og hvordan finder behandlingen sted?**
- b. Hvis nej: Hvilke barrierer er der for at man ikke kan få rensset sit blod enten hjemme i hjembyen eller hjemme hos sig selv?**

Det er ikke muligt at få hæmodialyse i Grønland. De patienter, der skal behandles gennem hæmodialyse viderehenvises til Danmark. Det skyldes at det ikke fagligt er forsvarligt at få en behandling her i Grønland. For at kunne blive behandlet her i landet kræves specialviden af både læge, plejepersonale og medicotekniker samt oprettelse af en specialafdeling i Nuuk. Det er heller ikke økonomisk forsvarligt, da det drejer sig om (få) patienter. Hjemtagning af HD-dialyse vil kræve et fast patientgrundlag på min. 6-8 patienter. Og behovet i de senest 10 år været i størelsesordnen 1-3.

Hjemtagning af hæmodialyse behandlingen til patientens eget hjem, stiller meget store krav både til den enkelte patient og til de praktiske omstændigheder omkring denne. Hæmodialyse hjemme hos patienten kræver således, at patienten er velfungerende, ressourcestærk og selv kan udføre dialysen, men også:

- 1) at et værelse i hjemmet kan omdannes udelukkende til dialysebehandling
- 2) at der er 100 % sikkerhed for rent vand og en strømforsyning uden svigt
- 3) at der er mulighed for teknisk bistand ved nedbrud af apparatur
- 4) at patienten accepterer den risiko, der følger af, at professionel bistand ikke kan være til stede ved livstruende problemer.

- c. Bliver hæmodialyse patienter oplært til selv at få rensset blodet selv eller ved at familiemedlemmer hjælper dem? Hvis ikke, hvilke barrierer er der?**

Se besvarelsen til spørgsmål 5b.

Spørgsmål 6

Hvilke initiativer agter Naalakkersuisut at foretage sig, således at folk med dårlige nyrer kan blive behandlet her i landet?

Naalakkersuisut følger den teknologiske udvikling tæt og håber at man på sigt vil kunne tilbyde alle grønlandske dialysepatienter en behandling i eget land. Men som forholdene er i dag, er det ikke fagligt forsvarligt.

Spørgsmål 7

Hvor mange udgifter har Naalakkersuisut ifm. behandlingen af nyrepatienter? Både her i landet samt i DK?

I perioden januar til oktober 2016 er der afholdt behandlingsomkostninger for 2,1 mio. kr. til patienter, der har brug for hæmodialyse i Danmark. Der er tale om tre patienter. Den ene er ultimo 2016 overgået til hjemmedialyse i Grønland.

Der er desværre ikke tal fra november og december, da Region Hovedstaden ikke kan levere dem på grund af overgang til nyt registreringssystem (sundhedsplatformen).

Til omkostningerne skal der tillægges omkostninger for ophold på Det grønlandske Patienthjem.

Der har været omkostninger til dialyse til andre patientgrupper, som følgesygdom til f.eks. blodforgiftning. Disse omkostninger er ikke medtaget i ovenstående, da der er tale om ofte enkeltstående dialysebehandlinger, som alene knyttes til andre behandlinger, der kun kan foretages i Region Hovedstaden.

Spørgsmål 8

Hvor mange udgifter vil Naalakkersuisut have af udgifter, såfremt alle nyrepatienter skulle kunne blive behandlet her i landet? Vurderer Naalakkersuisut at dette i givet fald vil kunne betale sig?

Beregninger udført, mhp. at oprette en hæmodialyse på Bornholm viser, at de skal være et patientgrundlag på minimum 6- 8 patienter, for at skabe et bæredygtigt fagligt miljø, samt for at sikre den bedst mulige økonomiske og personalemæssige udnyttelse.

Med henvisning til ovenstående ang. Bornholm kan det oplyses, at det økonomisk ikke vil være forsvarligt at oprette hæmodialyse på Dronning Ingrid's Hospital.

En oprettelse af et dialyseafsnit vil desuden ikke kunne ske inden for de givne fysiske rammer på DIH og vil derfor kræve opførelse af en ny senge- og behandlingsbygning.

Spørgsmål 9

For de nyrepatienter der er tvunget til at opholde sig i Danmark, har Naalakkersuisut da planer om at familiemedlemmer skal kunne besøge dem der?

Der er pt. ingen planer om at ændre på patientledsagerordningen. Som sundhedsvæsen må vi fokusere på at behandle patienter og få dem så raske som muligt. At give økonomisk støtte til familiebesøg hører ikke til sundhedsvæsenets kerneopgave

Med venlig hilsen

Agathe Fontain